

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ
ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Європейські абриси педагогіки соціалізації

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність усі спеціальності
(код і назва спеціальності)

освітня програма усі освітні програми
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості вищої освіти
педагогічного факультету

к.пед.н. Сич Ю.І.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки, дошкільної,
початкової та спеціальної освіти

протокол № 8 від 8.01.2020р

Завідувач кафедри доц. Іванова Д.Г.

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Кічук Надія Василівна, доктор педагогічних наук,
професор кафедри загальної педагогіки, дошкільної,
початкової та спеціальної освіти

Рецензент програми: Рашидов Сейфулла Фейзуллаєвич, доктор педагогічних
наук, професор кафедри загальної педагогіки, дошкільної,
початкової та спеціальної освіти

I. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	24	10
Модулів:	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2, 4	Лабораторні заняття:	
Семестр: 4, 8	Семінарські заняття:	
	24	2
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 3 - самостійна робота: 6	Консультації:	
Форма підсумкового контролю: залік	Індивідуальні заняття:	
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни гуманістична спрямованість соціального виховання сучасного європейця.

Метою вивчення дисципліни є: систематизація знань студентів в аспекті теоретичних засад соціалізації (сфери, стадії, різновид, фактори, теорії); уточнення змісту поняття «педагогіка соціалізації»; окреслення європейських абрис педагогіки соціалізації.

Передумови для вивчення дисципліни – предметна специфіка психолого-педагогічних дисциплін; «Україна в системі міжнародних відносин».

Міждисциплінарні зв'язки із курсами «Світова педагогічна думка в постатях», «Філософська антропологія», «Міжріччя Дністра і Дунаю – нова європейська модель безконфліктної комунікації».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для вибіркових навчальних дисциплін

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

- Знання** сутності понять «соціалізація», «європоцентризм», «духовність»; характеристик процесу позитивної соціалізації, базових компетентностей учнівської молоді Європи; своєрідності полікультурності і переваг мультикультурного діалогу у розв'язанні проблем європейської молоді; характеру європейських ініціатив, спрямованих на позитивну соціалізацію особистості; принципів «педагогічної Конституції Європи».
- Уміння:** визначати про соціальну модель поведінки в європейському соціумі; спираючись на типологію соціалізації учнівської молоді, виявляти явище «випаровування моральності» сучасної молоді деяких

європейських країн; вловлювати взаємозв'язок українських національних традицій та європоцентричності, надавати власній соціальній поведінці європейських абрисів про соціального характеру, аналізувати порівняльну ефективність спільних із ЄС соціальних проектів.

3. *Комунікація* – толерантно ставитися до думок і позицій інших, демонструвати гуманну поведінку з різними суб'єктами взаємодії, комунікувати та співпрацювати з представниками різних культур на засадах взаємоповаги й рівноправності.
4. *Автономність та відповідальність* – усвідомлювати відповідальність за вияв громадянської позиції в різних життєвих ситуаціях; брати участь в освітніх проектах, спрямованих на утвердження України як демократичної, правової держави; оцінювати доцільність розв'язання соціальних проблем, спираючись на пріоритет загальнолюдських цінностей.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Позитивна соціалізація учнівської молоді у параметрах Європоцентричності	4	2	2				10	2	2					12
2.	Освіта як фактор позитивної соціалізації молодих європейців	4	2	2				10							16
3.	Соціальна адаптація до Європейських цінностей	8	4	4				10	2	2					16
4.	Мультикультуризм європейський контекст соціалізації учнівської молоді Європейських країн	8	4	4				10	2	2					16
5.	Взаємозв'язок Європоцентричності та українських національних традицій – вектор позитивної соціалізації особистості	8	4	4				10	2	2					16

6.	Участь у Європейських проектах шлях Євроінтеграції української учнівської молоді	8	4	4				10	2		2				16
7.	Позитивна соціалізація учнівської молоді – пріоритет професійної діяльності педагогів Європи	8	4	4				12	2	2					16
Всього		48	24	24				72	12	10	2				108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Позитивна соціалізація учнівської молоді у параметрах Європоцентричності

- Педагогіка соціалізації: базові поняття та їх зміст
- Узагальнена характеристика Європейських компетентностей учнівської молоді
- «Випаровування моральності» як педагогічне явище сьогодення

Тема 2. Освіта як фактор позитивної соціалізації молодих європейців

- Болонський процес – інструмент створення «Європи знань»
- Педагогічний сенс модернізації вітчизняної освіти за Європейським зразком
- Пріоритетні напрямки розвитку освіти до 2020 року у контексті програми «Європейський простір у новому десятилітті»

Тема 3. Соціальна адаптація до Європейських цінностей

- Соціальна адаптація: зміст, види, форми
- Прагнення до взаємодій із соціумом Європи – вияв активної соціальної адаптації українців
- Гуманістичний сенс педагогіки соціалізації

Тема 4. Мультикультуризм європейський контекст соціалізації учнівської молоді Європейських країн

• Шкільна іншомовна та іншомовна педагогічна освіта-домінанти мультикультурності

- Узагальнена характеристика концепції «зустрічних мов»
- Міжкультурний діалог як шлях розв'язання проблем Європейського співтовариства

Тема 5. Взаємозв'язок Європоцентричності та українських національних традицій – вектор позитивної соціалізації особистості

- Соціальна профілактика як важливий аспект позитивної соціалізації особистості
- Соціальна реабілітація: мета, принципи, види в Європейському просторі
- Моральна домінанта загальнолюдських цінностей: Європейський вимір, українські реалії

Тема 6. Участь у Європейських проектах шлях Євроінтеграції української учнівської молоді

- Європейські проекти – вид соціального обслуговування соціуму
- Узагальнена характеристика пріоритетів Європейських програм для України
- «Адаптація дельти Дуная до кліматичних змін»: дієвість проекту Європейського Союзу

Тема 7. Позитивна соціалізація учнівської молоді – пріоритет професійної діяльності педагогів Європи

- Гуманістичний сенс «Педагогічної Конституції Європи»
- Сучасний педагог – носій кращих Європейських традицій
- Соціалізуючий потенціал «Нобелівської премії для педагогів»

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

Тема 1. Позитивна соціалізація учнівської молоді у параметрах Європоцентричності

Тема 2. Освіта як фактор позитивної соціалізації молодих європейців

Тема 3. Соціальна адаптація до Європейських цінностей

Тема 4. Мультикультуризм європейський контекст соціалізації учнівської молоді Європейських країн

Тема 5. Взаємозв'язок Європоцентричності та українських національних традицій – вектор позитивної соціалізації особистості

Тема 6. Участь у Європейських проектах шлях Євроінтеграції української учнівської молоді

Тема 7. Позитивна соціалізація учнівської молоді – пріоритет професійної діяльності педагогів Європи

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	10	16	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: - опрацювання наукових статей; - конспект першоджерел	12 14	20 20	Анотації наукових статей

	- підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження.	10 22	20 28	Конспект Реферат Презентація
	Разом	72	108	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

1. На основі аналізу наукових джерел, схарактеризуйте ключові компетентності, які визнані науковою спільнотою першочерговими для молодих європейців.
2. Спираючись на висновки дослідників, деталізуйте причини, які обумовлюють появу явища «випарювання моральності» стосовно європейських цінностей.
3. Розкрийте сфери соціалізації особистості (на прикладі молодої людини однієї з країн ЄС і України).
4. Презентуйте кластер проектів ЄС; обґрунтуйте свою точку зору щодо результативності представлених проектів.
5. Складіть таблицю «Ключові факти та цифри про Європу та європейців» (параметр: гарна освіта – запорука широких перспектив гарної роботи).
6. Підготуйте тези виступу у дискусії «стратегія Ради Європи в галузі позитивної соціалізації учнівської молоді».

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форма поточного контролю* - усна відповідь, ІНДЗ.
- 6.2. *Форма проміжного контролю* - модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю* - залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Діагностика результатів навчання студентів з дисципліни включає: поточний контроль та проміжний (модульна контрольна робота) контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку і визначення рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і відображаються у робочій навчальній програмі навчальної дисципліни. Вони можуть бути різними: усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання тестів, виконання та захист ІНДЗ – студентські презентації, аналітичні звіти, есе, командні проекти.

Проміжний контроль здійснюється у вигляді проведення модульної контрольної роботи (МКР). Він є відображенням рівня опрацювання студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни, рівня засвоєння ним вказаного матеріалу.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. *Болонський процес – інструмент створення «Європи знань»*
2. *Соціальна профілактика як важливий аспект позитивної соціалізації особистості*

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та проміжний контроль.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули,

	рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Конспект першоджерел	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння студента стисло визначити ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Буховцев А.О. Особливості вищої освіти за кордоном //Сучасна освіта, 2016. - № 6. – С. 9-14.
2. Глоба Т. Методи виховання моральних цінностей у сучасній французькій школі //Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2010. – С. 17-22.
3. Ворон А. Шкільна освіта поза межами України //Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2008. - №2. – С. 16-17.
4. Іванюк І.В. Етапи розвитку комп'ютерно орієнтованого навчального середовища в умовах полікультурної освіти в країнах Європейського Союзу //Педагогіка і психологія. – 2018. - №1. – с. 38-44.
5. Локшина О.І. До питання про виклики стандартизації шкільної освіти: уроки країн європейського союзу //Педагогіка і психологія. – 2017. - №3. – с. 13-19.
6. Локшина О.І. Тенденції і явища у молодіжному середовищі: європейський вимір //Педагогіка і психологія. – 2017. - №4. – с. 63-69.
7. Матієнко О.С. Толерантність – важливий аспект громадянського виховання у школах Франції /О.С. Матієнко//Наук. зап. – Вінниця, 2005. - №13. – С. 278.
8. Навчайся в Європі! Освітні програми, гранти та стипендії європейського союзу та держав-членів ЄС 2014-2020 //Греція. – К., 2015. – 92 с.
9. Німецькомовні країни. Німеччина. Австрія. Швейцарія. Люксембург. Ліхтенштейн: навчальний посібник для студентів /Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. – 208 с.
10. Образование в Румынии (електронний ресурс) режим доступа: <http://www.turromania.ru/Obrazovanie-v-Rumunii.php>
11. Смирнов А. Испания: молодежь цепляется за родительский кров//Вся Европа. – 2016. - №12(116): <http://alleuropalux.org/p=14005>
12. Соціально-ринкова економіка Німеччини в економічній системі ЄС: Монографія /р.в. Міхель; ред. І.М. Грабинський; Львів. націон. ун-т ім. І. Франка. – Львів: Укр. технології, 2015. – 199 с.
13. Яремчук Н. Знайомся з системою освіти в Німеччині //Вища школа. – 2005. - №6. – С. 97-117.

10.2. Допоміжні джерела

14. Компетентнісний підхід до підготовки педагогів у зарубіжних країнах: теорія та практика. – Кіровоград, 2014. – 280 с.
15. Зязюн Л.І. Повернення до еко-соціальних теорій учіння та виховання в освітній системі Франції /Л.І. Зязюн//Духовність як основа екологічної культури та відповідальності. – Херсон, 2011. – С. 106-119.
16. Нестерова Н. Інтеркультурні компетенції в освіті для розвитку соціальної згуртованості молоді: європейська практика //Вища освіта України. – 2018. - №2. – с. 69-74.
17. Радул В. Соціальна зрілість особливості: Монографія. – Харків, 2017. – 442 с.
18. Хочу бути успішним керівником /упор.: Л. Гліцина, О. Коба. – К.: Шк. світ, 2008. – 128 с.
19. Методичні аспекти соціально-педагогічної діяльності: Монографія. – Хмельницький, 2017. – 352 с.

10.3. Інтернет-ресурси

- <http://www.best-country.org/Portugal/education>
- <http://www.nashy-in-portugal.com/kultura/28-traditsii-portugalii.html>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Education_in_Norway
- <http://www.studyinnorway.no/sn/Tuition-Scholarships/Tuition-Scholarships/Tuition-fees>
- <http://vseobr.com/sistemy-obrazovaniya/daniya/>
- <http://e-finland.ru/genral/finlyandiya-v-evrosouze-byli-smysl-vstupat.html>
- [http://ru.wikipediawiki/Образование в Эстонии](http://ru.wikipediawiki/Образование_в_Эстонии)
- <http://4mama.ua/kids/education/4503-kak-im-eto-udalos-estonski-deti-samye-obrazovannye-v-evrope-10-faktorov-uspeha>
- <https://inostudent//ru/novosti/v-grecii-sferu-vyssego-obrazovaniya-zhdut-reformu.html>
- <http://studfiles.net>
- <https://uchebnikionline.com>

11. ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ В 20__ / 20__ Н.Р.¹

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри до початку навчального року